

ГРАДУС НАПРУЖАННЯ РАСЦЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Між іншым, апошнім часам прапаноў скарыс-тацца «разумным» гадзіннікам са шпаргалкай, мікранавушнікамі ці нананавушнікамі ў інтэрне-це вельмі шмат. Сучасныя тэхнічныя прыста-саванні можна набыць або ўзяць напратат. Як экзаменатары збіраюцца іх адсочваць?

— Калі ў членаў камісіі ўзнікнуць сумненні, абітурыенту могуць прапанаваць здаць гадзін-нік да канца экзамену, — тлумачыць **адказны сакратар Дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў Ірына БУЦЬКО**. — У кожнай экза-менацыйнай аўдыторыі на сцяне вісіць вялікі гадзіннік. Гэта агульнае патрабаванне для ўсіх аўдыторый, дзе праходзіць цэнтралізаванае тэсціраванне. Таму ва ўсіх ёсць магчымасць сачыць за часам. А калі абітурыент адмовіцца здаваць гадзіннік, ён акажацца пад вельмі піль-най увагай арганізатараў у аўдыторыі...

Ад сейфа і да аўдыторый

А палове адзінаццатай на вачах у журналістаў арганізацыйная камісія разам з прадстаўнікамі Камітэта дзяржкантролю адчыніла сейф, куды ў 7 гадзін раніцы былі змешчаны матэрыялы цэнтралізаванага тэсціравання. Дастаўкай усіх экзаменацыйных матэрыялаў па краіне займа-юцца кур'еры фельд'егерскай службы. Матэры-ялы ЦТ дастаўляюцца ў апламбаваных сумках накіраваных інкасатарскіх. Для дастаўкі тэстаў ва ўсе аўдыторыі, дзе праходзіць цэнтралізаванае тэсціраванне, рыхтуюцца спецыяльныя пакеты з сакрэтнай стужкай, якія проста немагчыма ўскрыць непрыкметна, скажам, на шляху ад сей-фа да аўдыторый. Як толькі цэласнасць стужкі парушаецца, на ёй праступаюць схаваныя ад вачэй сімвалы. Да таго ж на кожным пакеце ёсць ярлычок, дзе нанесены нумар і штрих-код, што дазваляе ідэнтыфікаваць пакеты пры іх вяртанні з пунктаў тэсціравання ў Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў. Бланкі адказаў вырабляюцца на фабрыцы Дзяржзнака, маюць ступені аховы такія, як на грашовых знаках, і з'яўляюцца даку-ментамі строгай справаздачнасці, таму цалкам выключаецца магчымасць іх фальсіфікацыі.

На кожную аўдыторыю запаўняецца акт, у якім пазначана не толькі колькасць бланкаў, але і іх нумары, таму чужыя бланкі апынуцца ў пакеце не могуць. Да таго ж і арганізатары

Фота Анастасіі КІШЧУКА

ЦТ у аўдыторыі пацвярджаюць сваім подпісам, што менавіта гэты бланк знаходзіўся ў экзаме-нацыйнай аўдыторыі.

Дарэчы, падчас ЦТ па беларускай мове па краіне было задзейнічана 369 аўдыторый, а падчас самай масавай дысцыпліны (ЦТ па рус-кай мове) іх будзе 1234.

Усё пад кантролем

Да прыёмнай кампаніі прыцягнуты па краі-не больш як дзве сотні супрацоўнікаў Камітэта дзяржаўнага кантролю, якія павінны адсочваць усе яе ключавыя моманты: ад правядзення тэс-тавых выпрабаванняў да падачы дакументаў у прыёмныя камісіі і залічэння. Іх «вахта» закон-чыцца толькі пасля завяршэння залічэння ў ся-рэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы.

— У рэгіёнах створана шэсць абласных ка-місій на чале са старшынямі Камітэта дзярж-кантролю абласцей, а таксама 61 кантрольная

Фота БЕЛТА

камісія — ва ўстановах адукацыі, — расказвае **кіраўнік рабочай групы дзяржаўнай камісіі, начальнік галоўнага ўпраўлення Камітэта дзяржаўнага кантролю Аляксандр КУРЛЫ-ПА**. — Каардынуе дзейнасць абласных камісій і камісій па кантролі ва ўстановах адукацыі ра-бочая група дзяржкамісіі са штаб-кватэрай у Мінску, у Камітэце дзяржаўнага кантролю.

Для аператыўнага рэагавання на звароты выпускнікоў і іх бацькоў па пытаннях уступных іспытаў працуе тэлефон «гарачай лініі» рабочай групы ў Мінску (8 017 327 66 80). Але звяртацца ў штаб-кватэру можна і для асабістага прыёму.

У 10.45 пакеты з бланкамі адказаў і тэ-ставымі заданнямі дастаўляюцца ў экзамена-цыйныя аўдыторыі. Градус напружання расце. Абітурыентам даюць апошнія кансультацыі: як правільна запаўняць вобласць рэгістрацыі і бланкі адказаў, дзе можна знайсці ваду, калі захочацца папіць, як паводзіць сабе, калі рап-там яны адчуюць сабе дрэнна, што рабіць, калі скончыцца папера для чарнавіка. Просяць яшчэ раз праверыць сваё рабочае месца на прадмет прысутнасці там забароненых рэчаў. За пяць

У канцы дня стала вядома, што на цэнтралізаванае тэсціраванне па беларускай мове не з'явіўся 631 абітурыент, ці крыху менш за 3% ад агульнай колькасці прайшоўшых рэгістрацыю. Усяго прайшлі выпрабаванне 21 717 чалавек. На іспытах не было зарэгістравана ні аднаго выдалення.

хвілін да 11 гадзін у аўдыторыі, разлічанай на 80 чалавек, пяць месцаў яшчэ застаюцца незапоў-ненымі. Як заўсёды, знаходзяцца абітурыенты, якія паспяваюць ускочыць літаральна ў апошні вагон — за некалькі хвілін да старту экзамену арганізатары прапускаюць у аўдыторыю яшчэ двух чалавек. Журналістам тлумачыць: абіту-ренты, якія прыходзяць у пункт правядзення ЦТ пасля ўскрыцця пакета з педагагічнымі тэстамі, у аўдыторыю ўжо не дапускаюцца.

На гадзінніку 11.00. Пакет з бланкамі адка-заў ўскрываецца. Журналістаў просяць пакі-нуць аўдыторыю.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Што трэба ведаць удзельнікам ЦТ:

— На тэсціраванні абавязкова трэба мець з сабой арыгінал дакумента, які сведчыць асобу ўдзельніка ЦТ: гэта можа быць пашпарт, пасведчанне на права жыхарства ў Рэспубліцы Бе-ларусь, пасведчанне бежанца ці даведка органаў унутраных спраў, якая выдаецца ў выпадку страты (крадзяжу) дакумента. З ксеракопіяй пашпарта на ЦТ нікога не прапускаюць, як і з вадзіцельскім пасведчаннем.

— У аўдыторыю забараняецца праносіць любыя прадметы, за выключэннем дакумента, які сведчыць асобу, пропуска і гелевай ці капілярнай ручкі з чорным чарнілам. Праносіць з сабой ваду ў экзаменацыйнай аўдыторыі арганізатары не дазваляюць, бо абітурыенты могуць яе разліць і сапсаваць не толькі свае, але і чужыя экзаменацыйныя матэрыялы. Але вада ў аўдыторыях заўсёды ёсць — яе трэба шукаць на асобным століку.

— Пры атрыманні экзаменацыйных матэрыялаў абітурыент абавязаны пераканацца ў адпа-веднасці нумара варыянта бланка адказаў нумару варыянта педагагічнага тэста. Абітурыент нясе адказнасць за захаванасць экзаменацыйных матэрыялаў з моманту іх атрымання да моманту перадачы арганізатарам тэсціравання. Выкарыстанне экзаменацыйных матэрыялаў для рабочых запісаў не дапускаецца. Для чарнавых запісаў арганізатары павінны прадастаў-ляць паперу ў дастатковай колькасці.

— Катэгарычна забараняецца фальсіфікаваць звесткі ў бланку адказаў у зоне рэгістрацыі. Таксама забараняецца перасаджвацца на іншае месца і мяняцца педагагічнымі тэстамі.

— У тым выпадку, калі самаадчуванне абітурыента рэзка пагоршыцца, гэты факт абавяз-кова павінен засведчыць медыцынскі работнік. З медыцынскай даведкай абітурыенту будзе дадзена магчымасць пераздаць гэту дысцыпліну ў рэзервовы дзень. Але падоўжыць тэрмін вы-канання тэставай работы арганізатары, якія прысутнічаюць у аўдыторыі, не маюць права.

— Многіх цікавіць, а ці можна ў экстраным выпадку выйсці з экзаменацыйнай аўдыторыі ў прыбыральню? Арганізатары запэўніваюць, што ў гэтым ніхто перашкаджаць не будзе: абіту-рыент здае сваю экзаменацыйную работу арганізатарам, затым у суправаджэнні супрацоўніка ён можа пакінуць аўдыторыю, вярнуцца і прадоўжыць выпрабаванне. Аднак абітурыент пры гэтым губляе час, які даецца для выканання тэста.

— Пачаткам адліку часу, адведзенага на ЦТ, з'яўляецца час атрымання апошняга экзэмп-ляра педагагічнага тэста.

— Працедура апеляцыі на цэнтралізаваным тэсціраванні не прадугледжана, аднак абіту-рыент мае права ў працэсе тэсціравання заявіць арганізатарам, што нейкае заданне, на яго думку, складзена некарэктна, у ім ёсць памылка ці не прыведзена правільных адказаў. Усе прэтэнзіі заносяцца ў пратакол з указаннем нумара варыянта педагагічнага тэста, нумара задання і зместу заўвагі. Пытанні абітурыентаў наконт зместу педагагічных тэстаў у экзаме-нацыйнай аўдыторыі не разглядаюцца.

■ Бывай, сувораўскае!

ПЕРШАЯ СТУПЕНЬ ДА МАРЫ

98% выпускнікоў Мінскага сувораўскага ваеннага вучылішча зрабілі выбар на карысць афіцэрскай прафесіі

Юбілейны — 60-ты — выпуск адбыўся ў Мінскім сувораўскім ваенным вучылішчы. Па тра-дыцыі атэстаты юнакам уру-чылі выбітныя военачальнікі, у тым ліку міністр абароны. Да ўрачыстага рытуалу далучыў-ся і міністр адукацыі.

— Кожны суваравец ведае такую прымаўку: той, хто не паступіў у суво-раўскае вучылішча, павінен радава-цца, а той, хто паступіў, — ганарыцца, — зазначыў **міністр абароны генерал-лейтэнант Андрэй РАЎКОЎ**. — Дзяржава робіць усё, каб падрых-тоўка ў Мінскім сувораўскім ваенным вучылішчы ажыццяўлялася на самым высокім узроўні. Гэта тычыцца і ква-ліфікацыі выкладчыкаў, і вучэбна-ма-тэрыяльнай базы. Цяжка прыгадаць

той орган дзяржаўнага кіравання, тую дзяржаўную структуру і не толькі дзяржаўную, дзе не знайшлі б сваё прымяненне фізічна падрыхтаваныя, з выдатнай адукацыяй людзі, якія ў свой час заканчвалі сувораўскае ва-еннае вучылішча. І не толькі мінскае. Павіншаваў выпускнікоў і пажадаў з годнасцю несці званне сувораўца і **міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАЎ-КОЎ**: «Я прагледзеў вашы атэстаты і скажу, што не кожная гімназія мо-жа пахваліцца такім вынікам. Што б вы ні выбралі — цывільную працу ці службу — зычу вам заставацца патрыётамі, годнымі грамадзянамі нашай краіны».

Сёлета са сцен вучылішча выхо-дзіць 55 чалавек. Практычна 98% вы-пускнікоў асэнсавана зрабілі выбар на карысць прафесіі афіцэра. 70%

выхаванцаў сувораўскага — будучыя прадстаўнікі ўлады ва Узброеных Сі-лах, астатнія будуць служыць у Ка-мітэце дзяржаўнай бяспекі, Міністэр-стве ўнутраных спраў і Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях.

Старшы віцэ-сяржант, намеснік камандзіра ўзвода Максім Сяргіевіч лічыць, што сувораўскае вучылішча — першая ступень да яго мары стаць вайскоўцам. Паступае юнак у Ваен-ны ўніверсітэт Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі на факультэт замежнай ваеннай інфармацыі. Уво-гуле ўражваюць навукальныя ўста-новы, дзе правядуць набліжэйшыя гады сённяшнія выпускнікі: Ваенна-медыцынская акадэмія імя Кірава ў Санкт-Пецярбургу, Ваенна-касмічная акадэмія імя Мажайскага (Санкт-Пе-цярбург)...

— Асноўная мэта навучання нашых сувораўцаў заключаецца ў тым, каб на канчатковым этапе падрыхтаваць дзяржаўніка, чала-века, гатовага да самаахвяравання, — перакананы **начальнік Мінскага сувораўскага ваеннага вучылішча генерал-маёр Віктар ЛІСОЎСКІ**. — Мы бачым, што сёння адбываецца ў свеце, назіраем за падзеямі ў тым ліку ў нашых суседзях. Разбураю-цца населеныя пункты, гарады і на-ват цэлыя цывілізацыі. І мы павінны добра разумець, што ў нашай дзяр-жавы павінны быць падрыхтаваны сапраўдныя рэзервы, які ў першыя хвіліны, калі раптам спатрэбіцца, неадкладна выступіць на абарону сваёй Айчыны і, як бы пафасна гэта ні гучала, аддасць жыццё за сваю Радзіму, за свой народ.

Разам з колішнімі выхаванцамі свя-точны і трохі хвалюючы настрой па-дзялілі першыя выпускнікі вучылішча. Для іх, дзяцей вайны, сувораўскае ву-чылішча стала не толькі навучальнай установай, а і ў прамым сэнсе родным домам. Адзін з першых выпускнікоў вучылішча, **старшыня міжнароднай асацыяцыі «Кадэцкае братэрства» Пётр ЧАВУС** расказвае, што 60 гадоў таму, калі яны стаялі на гэтай жа пля-цоўцы, іх было 80 чалавек. «Мы стаялі і думалі, што будзе там, у самастой-ным жыцці. 92% выпускнікоў выбралі ваенны шлях, — гаворыць генерал-палкоўнік у адстаўцы. — Сёння мы жадаем моладзі, каб яна працягнула нашы добрыя традыцыі».

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by